

Tietosuojaseloste / potilasrekisteri

Selosteessa on yhdistetty rekisteriseloste ja informointiasiakirja
Henkilötietolaki (523/1999) 10 § ja 24 §
Hallinnon ohje 7/2017 29.5.2017

1. Rekisterin nimi

Lapin sairaanhoitopiirin potilasrekisteri

2. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Potilasrekisterin tarkoituksena on

- potilaan tutkimuksen ja hoidon järjestäminen, potilaan hoidon suunnittelu ja toteutus
- hoidon seuranta ja laadunvalvonta
- potilaan mahdollinen ohjaaminen muuhun hoitolaitokseen
- terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan valvonta ja mahdollisten korvausvaatimusten selvittäminen
- potilaan hoidon ja tutkimusten laskutus
- potilastietojen käyttö sairaanhoitopiirin toiminnan tilastointi- ja seuranta-tarkoituksiin
- potilaiden tietojen käyttö tieteellisessä tutkimuksessa ja opetustoiminnassa
- potilaan etuuksien ja velvoitteiden varmistaminen ja dokumentaatio esim. vakuutukset ja Kelan etuudet

Lapin sairaanhoitopiirin potilasrekisteri on osa terveydenhuoltolain 9§:ssä tarkoitettua alueen julkisen terveydenhuollon yhteistä potilastietorekisteriä. Lapin sairaanhoitopiiri on rekisterinpitäjänä omassa toiminnassa syntyneiden potilastietojen ja -asiakirjojen osalta. Ostopalveluina hankittujen palvelujen rekisterinpitäjänä toimii Lapin sairaanhoitopiiri.

Keskeinen lainsäädäntö

- Suomen perustuslain yksityiselämän suoja koskeva säännös (731/1999)
- Henkilötietolaki (523/1999)
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- Erikoissairaanhoitolaki (1062/1989)
- Kansanterveyslaki (66/1972)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (potilaslaki) (785/1992)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- Laki sähköisestä lääkemääräyksestä (61/2007)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)
- Mielenterveyslaki (1116/1990)
- Arkistolaki (831/1994)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjojen laatimisesta ja säilyttämisestä (298/2009)
- Asetus viranomaisen toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutuksesta 1363/2011(apuvälineasetus)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 1257/2015 terveydenhuollon valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista

3. Rekisterinpitäjä

Lapin sairaanhoidopiirin kuntayhtymän hallitus, y-tunnus 0819616-7
Postiosoite: PL 8041, 96101 Rovaniemi
Käyntiosoite: Ounasrinteentie 22, Rovaniemi
Puhelinvaihe: 016 3281
Kirjaamon sähköposti: kirjaamo@lshp.fi

4. Rekisterin vastuhenkilö

Johtajaylilääkäri Jukka Mattila, jukka.mattila@lshp.fi

5. Rekisterin tietosisältö

Tietojen kirjaaminen perustuu

- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 13§ (785/1992)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (298/2009)
- Potilasrekisteri koostuu
- potilasasiakirjoista ja teknisistä tallenteista, jotka sisältävä henkilön yksilöimiseksi tarvittavia tietoja: nimi, henkilötunnus, kotikunta, yhteystiedot,
- potilaan hoidon ja hoidon järjestämisen yhteydessä syntyneistä tai hoitoa varten saapuneista tiedoista,
- hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen ja seurannan turvaamiseksi tarvittavista tiedoista

Rekisterissä olevat tiedot ovat salassa pidettäviä tietoja perustuen

- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24§ (621/199)
- Henkilötietolaki 11§ (523/199)
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 13§ (785/1992)

6. Säännönmukaiset tietolähteet

Tiedot saadaan ja niitä ylläpidetään ensisijaisesti potilaan ja/tai hänen edustajansa ilmoittamien sekä hoitoyksikössä syntyvien tietojen perusteella. Henkilön tietoja voidaan saada viranomaisilta ja muilta tahoilta joko asiakkaan kirjallisella suostumuksella tai nimenomaisen lain säännöksen perusteella.

Terveydenhuoltolain 9 §:n mukaan yhteisessä potilastietorekisterissä (Lapin sairaanhoidopiirin alueen julkiset terveydenhuollon toimintayksiköt) olevien eri toimintayksiköiden potilastietoja saadaan ilman potilaan antamaa erillistä suostumusta käyttää potilaan hoidon edellyttämässä laajuudessa sen jälkeen, kun häntä on informoitu yhteisestä potilastietorekisteristä ja kun potilaalla on hoitosuhde Lapin sairaanhoidopiirin kuntayhtymään. Potilaalla on kuitenkin oikeus kieltää toisen toimintayksikön tietojen käyttö. Hän saa tehdä ja peruuttaa kiellon milloin tahansa.

Kansalliseen terveysarkistoon (Kanta) on tallennettu sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 1257/2015 terveydenhuollon valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluiden mukaiset tiedot ja ne ovat sieltä katsottavissa potilaan hoitoon osallistuvissa Lapin sairaanhoidopiirin toimintayksiköissä. Edellytyksenä on, että potilas tai hänen huoltajansa on informoitu ja hän on tahtonsa mukaisesti voinut asettaa rajoituksia tietojensa näkyvyydelle.

Reseptikeskuksen tiedot ovat kaikkien sähköisen reseptiin liittyneiden terveydenhuollon toimintayksiköiden ja apteekkien saatavilla laissa säädetyin edellytyksin.

Mikäli tietoja hankitaan muista kuin Lapin sairaanhoidopiirin alueen yhteisistä potilasrekistereistä, tulee tähän olla potilaan suostumus.

Lapin sairaanhoidopiirin potilaiden henkilö- ja osoitetiedot saadaan väestörekisteristä säännöllisesti. Turvakiellossa olevien henkilöiden osoitetiedot eivät päivity järjestelmään. Muut tarvittavat tiedot kirjataan järjestelmään hoitosuhteen alussa. Organisaatiolla on oikeus näihin tietoihin väestötietolain (507/1993) perusteella.

7. Tietojen säännönmukaiset luovutukset

Potilastiedot ovat julkisuuslain (621/1999) mukaan salassa pidettäviä ja Lapin sairaanhoidopiirin henkilöstöllä, opiskelijoilla, luottamushenkilöillä ja muilla potilas-tietoja käsittelevillä henkilöillä on salassapito- ja vaitiolovelvollisuus.

Terveydenhuoltolain 9 §:n mukaan yhteisessä potilastietorekisterissä olevien eri toimintayksiköiden potilastietoja saa luovuttaa ilman potilaan tai huoltajan antamaa erillistä suostumusta sen jälkeen, kun potilasta/huoltajaa on informoitu yhteisestä potilastietorekisteristä ja kun potilaalla on hoitosuhde tietoja tarvitsevaan terveydenhuollon toimintayksikköön. Lisäksi edellytetään, että potilas ei ole kieltänyt tietojensa käyttöä. Alaikäisen osalta huoltaja ei voi kieltää tietojen näkyvyyttä.

Valtakunnalliseen Potilastiedon arkistoon (Kanta) tallennetut Lapin sairaanhoidopiirin yhteisessä potilasrekisterissä olevat keskeiset hoitotiedot ovat muiden terveydenhuollon toimintayksiköiden nähtävissä Kanta-palvelujen kautta. Edellytyksenä on, että potilasta on informoitu ja hän on tahtonsa mukaisesti voinut asettaa rajoituksia tietojensa näkymiselle. Potilaan tietojen luovuttaminen yhteisrekisterialueen (LSHP:n alueen julkinen terveydenhuolto) ulkopuolelle edellyttää potilaan suostumusta.

Valtakunnallisen Reseptikeskuksen tiedot ovat kaikkien sähköiseen lääkemääräykseen liittyneiden terveydenhuollon toimintayksiköiden ja apteekkien saata-villa laissa säädetyin edellytyksin. Lääkitystietojen osalta Kela toimii Resepti-keskuksen rekisterinpitäjänä. Lääkitystietonsa potilas itse tai alaikäisen, alle 10-vuotiaan, huoltaja voi tarkastaa itse Omakannan kautta.

Potilaan tutkimuksen ja hoidon järjestämiseksi välttämättömiä tietoja voidaan luovuttaa ilman potilaan suostumusta toiselle suomalaiselle tai ulkomaiselle terveydenhuollon toimintayksikölle tai ammattihenkilölle, jos potilaalla ei ole mielenterveyshäiriön, kehitysvammaisuuden tai muun vastaavan syyn vuoksi edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä eikä hänellä ole laillista edustajaa, taikka jos suostumusta ei voida saada potilaan tajuttomuuden tai siihen rinnastettavan syyn vuoksi (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1991, 13 §).

Edellä mainitun lain perusteella myös tajuttoman tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi hoidettavana olevan potilaan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen saadaan antaa tieto potilaan hoidossa olosta ja hänen terveydentilastaan, jollei ole syytä olettaa, että potilas kieltäisi näin menettelemästä.

Jos alaikäinen potilas ikänsä ja kehitystasonsa puolesta kykenee päättämään hoidosta, hänellä on oikeus kieltää terveydentilaansa ja hoitoaan koskevien tietojen antaminen huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen tai hän voi kieltää tietojensa käytön toisissa terveydenhuollon toimintayksiköissä.

Kuolleen henkilön elinaikana annettua terveyden- ja sairaanhoitoa koskevia tietoja voidaan luovuttaa perustellusta kirjallisesta hakemuksesta sille, joka tarvitsee tietoja tärkeiden etujensa tai oikeuksiensa selvittämistä tai toteuttamista varten siltä osin kuin tiedot ovat välttämättömiä näiden selvittämiseksi (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1991, 13 §).

Viranomaisille, joilla on lain nojalla oikeus rekisterin tietoihin, niitä luovutetaan pyynnöstä. Luovutuksen pyytäjän on osoitettava lain kohta, jonka perusteella tietoja pyydetään.

Tietoja luovutetaan valtakunnallisia rekistereitä ylläpitäville viranomaisille tutkimus-, suunnittelu- ja tilastotarkoituksia ja tartuntatautien seurantaa varten (Laki terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä 556/1989, 3 §).

Terveydenhuollon valtakunnallisia rekistereitä ovat:

- hoitoilmoitusrekisteri,
- syntyneiden lasten rekisteri,
- lääkkeiden sivuvaikutusrekisteri,
- raskauden keskeyttämis- ja steriloimisrekisteri,
- syöpärekisteri,
- epämuodostumarekisteri,
- näkövammarekisteri ja
- implanttirekisteri.

Laskutustiedot eivät ole potilasrekisterin tietoja.

Keskeinen lainsäädäntö

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Henkilötietolaki (523/1999)
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016)
- Laki terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (556/1989)
- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)

8. Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Henkilötietolain (523/1999) mukaan henkilötietojen luovutukseen Euroopan Unionin ulkopuolisiin maihin tarvitaan pääsääntöisesti potilaan suostumus. Lisäksi tulee varmistaa tietosuojan riittävä taso sen maan osalta, johon tietoja siirretään.

9. Rekisterin suojauksen periaatteet

Potilasrekisteriin kuuluvia tietoja saavat käyttää vain potilaan hoitoon ja siihen liittyviin tehtäviin osallistuvat työntekijät työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Tietojen säilytystä, arkistointia, hävittämistä ja muuta käsittelyä ohjataan arkistonmuodostussuunnitelmalla ja tietosuojajohteistuksilla.

Rekisterin tiedot ovat salassa pidettäviä. Tietoja käsittelevät tai katselevat työntekijät ovat salassapito- ja vaitiolovelvollisia. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus jatkuu myös palvelussuhteen päätyttyä.

Manuaalinen aineisto

Paperimuotoiset aineistot säilytetään lukituissa tiloissa ja arkistoidaan arkistolain- ja asetuksen mukaisesti potilaskohtaisiin kansioihin. Arkistoissa ja eri yksiköissä on lukitus ja kulunvalvonta. Osastoilla ja poliklinikoilla asiakirjat säilytetään lukittavissa kaapeissa/tiloissa.

Sähköisessä muodossa oleva aineisto

Rekisteriin tallennetut tiedot on suojattu tietoturvallisesti siten, että niitä pääsee katsomaan vain siihen oikeutettu työntekijä. Potilasrekisteritietoihin pääsee ensisijaisesti vain toimikortilla, toissijaisesti käyttäjätunnuksella ja salasanalla.

Tietojärjestelmiä käyttävillä työntekijöillä on työtehtävien mukaan määritellyt roolipohjaiset käyttöoikeudet, jotka potilasrekisteristä vastuussa oleva johtajaylilääkäri päättää. Työsuhteen päättyessä käyttöoikeudet passivoidaan. Kanta-palveluja käytetään Väestörekisterikeskuksen myöntämällä toimikortilla.

Potilasrekisterin ulkoiset yhteydet on suojattu palomuurein. Palvelimet ja muut tietojärjestelmälaitteet sijaitsevat suojatuissa ja valvotuissa tiloissa. Rekisteritietojen käsittelyä ja katselua seurataan ja valvotaan lokitietojen avulla. Organisaatiossa työskentelevät ovat allekirjoittaneet tietosuoja- ja tietoturvasitoumuksen.

Ostopalvelut

Hankittaessa palveluja ulkopuolisilta palveluntuottajilta, huolehditaan sopimuksin, että tietosuojan- ja tietoturvan taso on vastaava kuin omassa organisaatiossa.

Keskeinen lainsäädäntö

- Henkilötietolaki (523/1999)
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016)
- Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Asetus viranomaisen toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999)

10. Rekisteröidyn tarkastusoikeus

Henkilötietolain 26 §:n perusteella potilaalla on mahdollisuus tarkastaa potilasasiakirjansa tai saada tietää, ettei häntä koskevia tietoja ole potilasrekisterissä. Tarkastuspyynnölle potilaan ei tarvitse esittää perusteluja ja pyyntöön on vastattava ilman tarpeetonta viivytystä.

Alaikäisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeus arvioidaan tapauskohtaisesti. Mikäli terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi, että alaikäinen on riittävän kypsä päättämään hoidostaan, on hän silloin riittävän kypsä saamaan sekä tietoa terveydentilastaan että tarkastamaan potilasasiakirjatietsa. Muissa tapauksissa huoltajalla on oikeus tarkastaa huollettaviansa koskevat tiedot.

Täysi-ikäinen potilas tai alle 10-vuotiaan huoltaja voivat katsoa potilastiedot Omakannan kautta. Alaikäisten osalta, joille on myönnetty vahvan tunnustautumisen väline, pääsy Omakantaan mahdollistuu myöhemmin. Lapin sairaanhoitopiiri on tallentanut osan potilastiedoista kansalliseen potilastiedon arkistoon 1.12.2015 alkaen.

Tarkastusoikeuden toteuttaminen

Potilaan tai huoltajan tulee esittää potilasrekisterin tarkastuspyyntö kyseiselle terveydenhuollon toimintayksikölle joko henkilökohtaisesti paikan päällä asioiden tai omakätisesti allekirjoitetulla kirjeellä tai Lapin sairaanhoitopiiriin internetistä löytyvällä lomakkeella.

Linkki Lapin sairaanhoitopiiriin verkkosivuille: [Potilaan oikeudet](#)

Pyynnöstä tulee ilmetä, mitä tietoja potilas/huoltaja haluaa tarkastaa ja missä laajuudessa sekä haluaako potilas/huoltaja tarkastaa tietonsa henkilökohtaisesti vai saada niistä kopiot.

Tarkastusoikeuden toteuttamiseen liittyvä pyyntö/käynti on maksuton kerran vuodessa.

Tarkastuspyynnön epäämisestä rekisterin vastuuhenkilö antaa kirjallisen kieltäytymistodistuksen, jossa mainitaan ne syyt, joiden vuoksi tarkastusoikeus on evätty. Asianomainen voi saattaa epäämisen tietosuojavaltuutetun ratkaistavaksi.

11. Tiedon korjaaminen ja tiedon korjaamisen toteuttaminen

Henkilötietolain 29 §:n mukaan potilasrekisterissä oleva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen, tarpeeton, puutteellinen tai vanhentunut henkilötieto on oikaistava, poistettava tai täydennettävä ilman aiheutonta viivytystä. Rekisterinpitäjä korjaa havaitut selvät virheellisydet normaalina ylläpitomenettelyinä.

Potilasrekisterin tietoja voidaan potilaan kirjallisesta pyynnöstä oikaista, poistaa tai täydentää siten, että tieto potilaan tutkimuksen tai hoidon kannalta arvioiden on tarpeellinen/välttämätön ja tiedon tallentamiselle on lain mukaiset perusteet. Tiedon korjaus tehdään siten, että sekä alkuperäinen että korjattu tieto ovat myöhemmin luettavissa.

Tiedon korjaamista koskeva vaatimus osoitetaan ensisijaisesti potilasasiakirjan laatineelle terveydenhuollon ammattihenkilölle mahdollisimman nopeasti sen jälkeen, kun potilas on mahdollisen virheen havainnut. Korjaamisvaatimuksen voi myös osoittaa sairaanhoitopiiriin johtajaylilääkärille.

Korjaamisvaatimuslomake löytyy Lapin sairaanhoitopiiriin verkkosivuilta.

Linkki Lapin sairaanhoitopiiriin verkkosivuille: [Potilaan oikeudet](#)

Jollei rekisterinpitäjä hyväksy potilaan vaatimusta tiedon korjaamisesta, rekisterinpitäjän edustajan on annettava asiasta kirjallinen todistus perusteineen. Asianomainen voi saattaa epäämisen tietosuojavaltuutetun ratkaistavaksi.